

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/133/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520201822
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2020:8520201822.1

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o mal. A. O., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom U. XX, toho času v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Zlatovce, Na dolinách 27, Trenčín, dieťa rodičov, matky: S. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XX, a otca: neuvedený, v konaní o návrhu matky mal. dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh matky mal. dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka - matka mal. dieťaťa sa návrhom doručeným súdu mailovým podaním dňa 6.11.2020 domáhala, aby súd predbežným opatrením zrušil neodkladné opatrenie č.k. 4P/102/2020 zo dňa 24.8.2020 u mal. A. O., nar. XX.X.XXXX, t.č. umiestneného v Centre pre deti a rodiny Zlatovce a aby zveril mal. dieťa do osobnej starostlivosti matky - navrhovateľky.

2. Návrh na vydanie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 4P/102/2020 bolo nariadené neodkladné opatrenie nad mal. A. O. o jeho ponechaní v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Zlatovce. V Centre pre deti a rodiny Zlatovce bola matka umiestnená spoločne so svojim synom A. odo dňa 17.12.2018. V októbri 2020 dosiahla plnoletosť a dňom 20.10.2020 sa osamostatní, pričom ubytovanie jej toho času poskytnú jej rodičia O. O. a M. O. v ich domácnosti v U.. A. je na ňu hlboko citov naviazaný, počas ich spoločného pobytu v centre si osvojila rodičovské zručnosti, ktoré vie podľa jej názoru vykonávať bez problémov, dokáže A. zabezpečiť úplnú starostlivosť. Aktuálne riešie svoje nové bývanie, ktoré jej pomáha zabezpečiť o.z. Návrat pod vedením O.. O.. Taktiež proces jej osamostatnenia je v dlhodobom pláne odd. SPODaSK Stará Ľubovňa. Pri odchode z CDR Zlatovce jej prináleží príspevok na osamostatnenie sa v hodnote 980,80 eur, ktorý plánuje použiť na účely bývania, čo majú s O.. O. predhovoréné. Zároveň jej po podaní žiadosti na OÚ Lomnička prináleží príspevok vo výške 1/3 z príspevku na osamostatnenie sa. V prípade, ak jej súd zverí jej syna A., bude poberateľkou rodičovského príspevku a prídavku na dieťa. Chce dostať šancu, aby dokázala, že sa o svojho syna dokáže postarať a že jeho zverenie do jej starostlivosti - je v najlepšom záujme jej syna A.. Do tohto času s A. absolvovali dlhodobé pobyty v domácnosti jej rodičov, ktoré prebehli bez pochybení. A. zdravotný stav je stabilizovaný, a vzhľadom na vyššie uvedené nevidí prekážku v tom, aby mohla v plnej miere vykonávať svoje rodičovské povinnosti a uplatňovať rodičovské práva voči svojmu synovi A..

3. Súd lustráciou v súdnom registri zistil, že matka mal. dieťaťa podala dňa 20.10.2020 aj samostatný návrh mailovým podaním na zrušenie neodkladného opatrenia a zverenie mal. dieťaťa do jej starostlivosti, ktorý bol súdu doručený následne 22.10.2020. Taktiež súd zistil, že vo veci mal. dieťaťa je vedené aj konanie pod sp. zn. 4P 93/2020, a to na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa o začatie konania z úradnej povinnosti

o opakované uloženie výchovného opatrenia z dôvodu nestabilnej situácie na strane matky mal. A. O.. Súd v predmetnej veci žiadal potrebné správy od príslušných zariadení.

4. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.) na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 324 ods. 3 C.s.p. neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

7. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

9. Podľa § 329 ods. 1 C.s.p. súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

10. Podľa § 329 ods. 2 C.s.p. pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 336 ods. 1 C.s.p. ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

12. Podľa § 360 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

13. Podľa § 360 ods. 2 C.m.p. ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

14. Podľa § 367 ods. 1 C.m.p. neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

15. Podľa § 367 ods. 2 C.m.p. o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

16. Podľa § 367 ods. 3 C.m.p. uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

17. Podľa § 367 ods. 4 C.m.p. uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

18. Účelom neodkladného opatrení vo veciach maloletých, je neodkladná úprava pomerov účastníkov. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom súdy prioritne chránia záujmy maloletých a poskytujú im zvýšenú ochranu. Inštitút neodkladného opatrenia je neodkladným predovšetkým v tom zmysle, že ich možno nariadiť

aj pred začatím konania vo veci samej, v priebehu konania, ako aj po skončení konania. V konaní starostlivosti o maloletého je nariadenie neodkladného opatrenia namieste, ak si to vyžaduje verejný záujem, ak je potrebné platiť výživné v nevyhnutnej miere, a aby ten kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. V právnej úprave neodkladného opatrenia obsiahnutého v Civilnom mimosporovom poriadku sa ponecháva širší priestor pre ingerenciu štátu a realizáciu verejnej moci pri poskytovaní právnej ochrany, a to z úradnej povinnosti s cieľom ochrany práv účastníkov pri súčasnom presadzovaní verejného záujmu, ak si to vyžaduje neodkladná ochrana práv a právom chránených záujmov. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritórneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Vo veciach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloletých je prvoradý záujem dieťaťa. Súd môže nariadiť aj také neodkladné opatrenie, ktorého obsah je totožný s výrokom vo veci samej.

19. Súd po preskúmaní podaného návrhu a listinných dôkazov dospel k záveru, že v danom prípade nie je dôvod a ani potreba bezodkladnej úpravy pomerov v zmysle návrhu matky. Súd sa nestotožnil so skutkovými dôvodmi uvedenými v návrhu navrhovateľky - matky mal. dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia a konštatuje, že nebola osvedčená naliehavosť a bezodkladnosť potreby nariadenia tohto neodkladného opatrenia. Matka svoje tvrdenia ničím nepreukázala.

20. Okresný súd Stará Ľubovňa uznesením sp. zn. 4P/143/2018 zo dňa 27.9.2018 nariadil mal. matke S. O. odovzdať mal. syna A. O., nar. XX.X.XXXX do starostlivosti O. C., matky domnelého otca. Následne uznesením sp. zn. 2P/186/2018 zo dňa 11.12.2018 súd neodkladným opatrením nariadil O. C. odovzdať mal. dieťa A. O. do starostlivosti ZVRS - Detské mestečko Trenčín - Zlatovce, a to z dôvodu zanedbávania jeho starostlivosti. Neodkladné opatrenie sp. zn. 4P/143/2018 bolo následne zrušené.

21. Uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 2P/14/2019 zo dňa 15.1.2020, právoplatným dňa 4.3.2020, súd rozhodol o dočasnom odňatí mal. dieťaťa zo starostlivosti O. C. a nariadil mal. A. pobyt v CDaR Zlatovce a to na obdobie 6 mesiacov, t.j. uložil pobytové výchovné opatrenie. Tunajší úrad počas sledovaného obdobia spolupracoval s obcou Lomnička a Centrom pre deti a rodiny Zlatovce.

22. Tak ako je horeuvedené, matka mal. dieťaťa podala dňa 20.10.2020 aj samostatný návrh mailovým podaním na zrušenie neodkladného opatrenia č.k. 4P/102/2020 a zverenie mal. dieťaťa do jej starostlivosti, ktorý bol súdu doručený následne 22.10.2020.

Taktiež súd zistil, že vo veci mal. dieťaťa je vedené aj konanie pod č.k. 4P 93/2020, a to na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa o začatie konania z úradnej povinnosti o opakované uloženie výchovného opatrenia z dôvodu nestabilnej situácie na strane matky mal. A. O.. Súd začal konanie z úradnej povinnosti Uznesením zo dňa 21.8.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť 17.9.2020.

23. V uvedenom podnete ÚPSVaR Stará Ľubovňa uviedol, že tunajší úrad opakovane navštívil v CDaR Zlatovce mal. A. O.. Matka dieťaťa uviedla, že otec dieťaťa A. C. sa o syna už dlhšie nezaujíma, nie sú spolu v kontakte. Na adresu domnelého otca svojho syna sa vyjadrila, že s ním neplánuje spoločnú budúcnosť a to v súvislosti s jeho nezodpovedným správaním (doposiaľ si nevybavil občiansky preukaz, nie je zapísaný v rodnom liste syna). Rodičia domnelého otca dieťaťa, sa o mal. A. nezaujímajú. Voči mal. A. jeho matka získala rodičovské zručnosti a schopnosti, upevnila si ich, a to pod vedením odborného personálu Centra pre deti a rodiny Zlatovce, ktoré aj doposiaľ dohliada na jej zabezpečovanie starostlivosti o mal. A.. Doposiaľ však nedošlo k úprave rodinných a sociálnych pomerov na strane jeho matky S.. Tá aktuálne nedokáže zabezpečiť sociálne istoty pre svoje dieťa, nakoľko ani ona samotná nemá vytvorené vhodné a stabilné podmienky - nedisponuje svojou domácnosťou a bytové podmienky na strane jej rodičov (maringotka s jednou miestnosťou, v ktorej býva 11 členná rodina) nie sú uspokojivé na dlhodobé prijatie jej samotnej a jej syna A.. Zdieľanie spoločnej domácnosti, vzhľadom na mnoho početnosť rodiny, nie je vhodné a bezpečné nielen pre samotného A., ale ani pre ostatných mal. súrodencov mal. matky S.. Nielen mal. A., ale aj oni majú právo na primeranú životnú úroveň potrebnú pre ich telesný, duševný, mravný a sociálny rozvoj. Nestabilitu vníma tunajší úrad taktiež aj na strane domnelého otca mal. dieťaťa, ktorý doposiaľ nespravil kroky, ktoré by poukazovali na to, že má o syna skutočný záujem. Mal. matka bez odborného doprevádzania, pomoci a podpory, nedokáže zabezpečiť svoje osamostatnenie. Aktuálne prostredníctvom tretieho sektoru sa tunajší úrad pokúša zabezpečiť

bývanie do plnoletosti matky. Mal. matka dieťaťa je umiestnená v zariadení na základe neodkladného opatrenia 2P/185/2018 tiež v Detskom mestečku Trenčín - Zlatovce.
Aktuálne nakoľko dosiahla vek plnoletosti bol jej pobyt v zariadení ukončený.

24. Súd konštatuje, že matka dieťaťa žiada neodkladným opatrením zrušiť neodkladné opatrenie nariadené mal. dieťaťu A. O. pod sp. zn. 4P/102/2020, avšak takéto rozhodnutie súdu sa v súdnom registri nenachádza.

25. Ďalej súd uvádza, že účelom neodkladného opatrenia je dočasná úprava práv a povinností, ktorá nevylučuje, že o právach a povinnostiach účastníkov konania o neodkladnom opatrení bude vo veci samej rozhodnuté inak, než v konaní o neodkladnom opatrení. Neodkladné opatrenia predstavujú rozhodnutia, trvanie ktorých je obmedzené a môžu byť kedykoľvek na návrh zrušené. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu / Uznesenie NSSR 2MCdo/3/2010 z 29.7.2010.

V konaní o zrušení neodkladného opatrenia súd skúma, či došlo k odpadnutiu dôvodov, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené. Zákonným dôvodom pre zrušenie neodkladného opatrenia je tak zmena tých pomerov, ktoré oproti stavu rozhodujúcemu v čase jeho nariadenia boli relevantné pre jeho nariadenie. Z uvedeného potom vyplýva, že existencia - trvanie týchto dôvodov vytvára zároveň zákonnú prekážku brániacu tomu, aby sa či už ex offo alebo na návrh, začalo konanie o zrušení neodkladného opatrenia.

26. Z obsahu spisu č.k. 4P/143/2018 zo dňa 27.9.2018 vyplýva, že dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia bola maloletosť jeho matky O. C. a preto následne Uznesením tunajšieho súdu 2P/186/2018 súd dočasne neodkladným opatrením nariadil O. C. odovzdať mal. dieťa A. O. do starostlivosti ZVRS - Detské mestečko Trenčín - Zlatovce, kde bola následne umiestnená aj jeho matka S., a to z dôvodu zanedbávania starostlivosti o dieťa a taktiež nerešpektovania rozhodnutia súdu, maloletou matkou a jej matkou. Nasledkom toho bolo dieťa často hospitalizované, dokonca až ohrozené na živote, pre neposkytnutie ani najzákladnejšej starostlivosti, čo si jeho matka ale ani jej matka ani nevšimli. Stará matka dieťaťa t.j. matka S. O. tiež nebola spôsobilá zabezpečiť vnukovi starostlivosť, nakoľko aj jej vlastné deti boli umiestnené rozhodnutím súdu v zariadení na výkon rozhodnutia súdu, a to DD vo Svidníku. Osoba, ktorej bolo dieťa zverené t.j. O. C. po slovných útokoch matky dieťaťa a tiež jej matky odmietala poskytovať dieťaťu starostlivosť, nakoľko mala z nich strach.

27. Súd dáva do pozornosti, že zo správy Centra pre deti a rodiny Zlatovce z 16.10.2020 vo veci 4P/93/2020 okrem iného vyplýva, že síce matka dieťaťa je už plnoletá, má záujem vrátiť sa do svojho bydliska v Lomničke, chce sa o svoje dieťa starať v unimobunke, ktorá by jej mala byť poskytnutá štátom, avšak dotazom na starostku obce Lomnička bolo zistené, že pozemok, kde by mala byť unimobunka postavená, resp. privezená nie je v správe obce, pozemok patrí Slovenskému pozemkovému fondu, s ktorým treba záležitosť riešiť. Obec a jej poslanci nie sú naklonení tomuto kroku, nakoľko bývanie, kde žijú obyvatelia malo byť len dočasným riešením. Žiadosť je potrebné adresovať obecnému zastupiteľstvu, ktoré o danej veci rozhoduje. Aj CDR Zlatovce sa k uvedenému kroku stavia nesúhlasne, nakoľko z uvedeného vyplýva, že dovozom ďalšej unimobunky na pozemok, ktorý nepatrí obci a ani rodine O. ide o neletálne konanie a aj v prípade zabezpečenia unimobunky je vzhľadom na uvedené, prognóza tohto typu bývania neistá.

28. Aj zo správy ÚPSVaR v Starej Ľubovni vo veci 4P/127/2020 z 29.10.2020 vyplýva, že premiestnenie kontajnera - unimobunky sa malo realizovať dňa 16.10.2020, situáciu však skomplikovala skutočnosť nadrozmernosti kontajnera a tiež núdzový stav a zákaz vychádzania od 24.10.2020. Situácia je teda len v štádiu riešenia. Matka teda nemá zabezpečené bývanie pre seba a mal. dieťa.

29. Z uvedeného teda vyplýva, že t.č. neexistujú relevantné dôvody na zrušenie neodkladného opatrenia, ktorým bolo mal. dieťa A. umiestnené v CDR Trenčín - Zlatovce, nakoľko nepominuli dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené. Práve naopak o dieťa je t.č. riadne postarané, dieťaťu nehrozí žiadne nebezpečenstvo hroziacej ujmy ani ohrozenia jeho života a zdravia.

Naviac aj viacpočetná rodina matky mal. dieťaťa t.j. jej rodičia s deťmi žijú len v jednoizbovej unimobunke, a teda matka s dieťaťom nemôže sa k nim nastáhovať. Ide o nelegálne umiestnenie unimobunky, ktoré má mať len dočasný charakter, ide zimné obdobie, a teda zrušenie neodkladného opatrenia nemôže byť v najlepšom záujme mal. dieťaťa A. O., ktoré by týmto rozhodnutím bolo opakovane vystavené

ohrozeniu svojho zdravia, bezpečnosti a aj života. Na uvedenom nič nemení ani tvrdenia, že matka bude poberať rodičovský príspevok a tiež to, že by mala dostať príspevok v sume 980,- eur, čo nepokryje ani náklady na horeuvedenú unimobunku.

30. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15dňa odo dňa jeho doručenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).